

Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne, opiekuńcze

2019-07-12

Co to są nienależnie pobrane świadczenia rodzinne, opiekuńcze?

Nienależnymi świadczeniami są:

Świadczenia pobrane nienależnie to takie, które zostały wypłacone, mimo iż nie przysługują.

Za nienależnie pobrane uznaje się:

- świadczenia rodzinne wypłacone pomimo utraty prawa do świadczenia (np. z powodu podjęcia zatrudnienia w trakcie pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, uzyskania dochodu i przekroczenia kryterium dochodowego, umieszczenia dziecka w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej, wyjazdu rodziny za granicę)
- świadczenia rodzinne wypłacone w związku z uzyskaniem dochodu - jeżeli członek rodziny lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego utracili dochód z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub z tytułu wyrejestrowania lub rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej i w okresie 3 miesięcy, licząc od dnia utraty dochodu, uzyskali dochód u tego samego pracodawcy lub zleceniodawcy lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpoczęli pozarolniczą działalność gospodarczą
- świadczenia rodzinne przyznane i wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów
- świadczenia rodzinne wypłacone, jeśli na to samo dziecko pobierano świadczenia w innym państwie w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego
- świadczenia rodzinne wypłacone na podstawie decyzji, która została uchylona w wyniku wznowienia postępowania i osobie odmówiono prawa do świadczeń
- świadczenia rodzinne wypłacone innej osobie niż ta, która została wskazana w decyzji, z przyczyn niezależnych od Urzędu

Osoba, która nienależnie pobrała świadczenia jest zobowiązana do ich zwrotu. Od kwot nienależnie pobranych naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczeń do dnia spłaty.

Nienależnie pobrane świadczenia podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub z bieżąco wypłacanych świadczeń (rodzinnych, wychowawczych).

Aby uniknąć sytuacji w której świadczenia nie będą przysługiwały należy pamiętać, by zgłaszać wszelkie zmiany mające wpływ na prawo do świadczeń natychmiast po ich zaistnieniu a w szczególności: uzyskanie dochodu przez członka rodziny, zmianę w liczbie członków rodziny,

umieszczenie członka rodziny w placówce zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej (dom dziecka, rodzina zastępcza, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, dom pomocy społecznej, zakład karny), wyjazd członka rodziny za granicę Rzeczypospolitej Polskiej, zmianę miejsca zamieszkania.

Wszelkie informacje, które należy zgłaszać znajdują się w pouczeniach do decyzji przyznających dane świadczenie.

Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne należy zwrócić:

- na numer rachunku bankowego Urzędu Miasta Krakowa wskazany w decyzji zobowiązującej do zwrotu
- w kasach Banku PKO BP

Jeżeli sytuacja rodziny uniemożliwia spłatę nienależnie pobranych świadczeń można zwrócić się z prośbą o rozłożenie na raty lub umorzenie należności. Należy jednak mieć na uwadze fakt, iż w takiej sytuacji przeprowadzone zostanie odrębne postępowanie badające sytuację życiową i materialną rodziny.

Przykład 1:

Osoba pobierająca dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w trakcie korzystania z urlopu wychowawczego:

- traci pracę wówczas należy niezwłocznie powiadomić Urząd o tym fakcie i przedłożyć świadectwo pracy, ponieważ dodatek ten (400 zł) przysługuje jedynie osobie posiadającej prawo do urlopu wychowawczego. W momencie rozwiązania umowy o pracę automatycznie traci się prawo do urlopu wychowawczego oraz tego dodatku,
- wnioskodawca po zakończonym urlopie wychowawczym podejmuje zatrudnienie, konieczne będzie dostarczenie zaświadczenia pracodawcy o wysokości dochodu uzyskanego z drugiego miesiąca pracy,
- jest to świadczenie, które nie przysługuje **od dnia** utraty prawa do urlopu wychowawczego.

Przykład 2:

Osoba pobierająca świadczenia lub członek rodziny (maż, konkubent, dziecko) podejmuje zatrudnienie:

- konieczne będzie dostarczenie zaświadczenia pracodawcy o wysokości dochodu uzyskanego z drugiego miesiąca pracy,

świadczenia nie przysługują **od miesiąca** następującego po miesiącu w którym nastąpiło uzyskanie dochodu.

Osoba pobierająca świadczenia lub członek rodziny (maż, konkubent, dziecko) rozpoczyna pozarolniczą działalność gospodarczą:

- należy przedłożyć oświadczenie o wysokości dochodu z drugiego miesiąca prowadzonej działalności,

świadczenia nie przysługują **od miesiąca** następującego po miesiącu w którym nastąpiło uzyskanie dochodu z tyt. prowadzonej działalności gospodarczej.

Przykład 3:

Osobie pobierającej świadczenia rodzinne wyrokiem sądu zostają ograniczone prawa rodzicielskie i dziecko na które są pobierane świadczenia rodzinne zostaje umieszczone w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo wychowawczej

- winna niezwłocznie o tym fakcie powiadomić Urząd, ponieważ świadczenia na to dziecko nie przysługują od następnego miesiąca po miesiącu, w którym umieszczono dziecko w pieczy zastępczej (rodzina zastępcza, placówka opiekuńczo wychowawcza).

Przykład 4:

Osoba pobierająca świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad dzieckiem niepełnosprawnym podejmuje zatrudnienie lub uzyskuje prawo do emerytury:

- winna niezwłocznie o tym fakcie powiadomić Urząd, ponieważ świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje od dnia podjęcia zatrudnienia lub uzyskania prawa do emerytury (jest to świadczenie, które nie przysługuje **od dnia** podjęcia zatrudnienia/otrzymania emerytury).

Przykład 5:

Osoba pobierająca zasiłek pielęgnacyjny uzyskuje prawo dodatku pielęgnacyjnego z ZUS lub KRUS

- winna niezwłocznie o tym fakcie powiadomić Urząd, ponieważ zasiłek pielęgnacyjny wypłacany dotychczas przez Urząd nie przysługuje **od miesiąca w którym przyznano dodatek pielęgnacyjny**.